

Ravno tako ni mogoče oprostiti plačevanja prispevkov starejših članov, zakaj denar, ki so ga vplačali, ni ostal zadrugi, marveč je bil izplačan s posmrtninami. Lani je bil iznešen predlog, naj se krijejo prispevki za one, ki so nad 30 let člani Učit. samopomoči, iz obresti rezervnega sklada. Izvedba tega predloga bi bila jako težka, če ne celo nemogoča. Obresti rezervnega sklada dosežejo tekom leta neko povsem določeno višino, ravno tako določeno bi bilo število plačevanja oproščanih, umrljivost članstva pa se izpreminja. Zato je nemogoče izvesti ta predlog tako, da bi se krila višina obresti z vsoto, ki naj bi jo plačala združba za oproščene člane. Seznam oproščencev bi bilo treba vsako leto sproti popravljati in reducirati. To bi dajalo upravi mnogo dela, člani sami pa bi s tako rešitvijo tudi ne bili zadovoljni.

Pač pa sta brez nadaljnega izvedljiva: predlog o izplačilu polovične posmrtnine po preteku gotovega števila let zavarovanja in predlog o ustanovitvi podpornega sklada za slučaj bolezni.

Na lanskem obnem zboru je ga. Polakova predlagala, naj izplača Učit. samopomoč članu, ki to želi, po končanem 25 letnem zavarovanju polovico podpore, drugo polovico pa prejmejo dediči po zadržnikovi smrti. Za vsak tak primer bi plačevali člani po Din 250 ob izplačilu podpore zadržniku in ravno toliko ob izplačilu posmrtnine dedičem. Obe »polovici« bi seveda ne bili enaki. Ker se ravna vsakokratno izplačilo po številu članstva, se bo zato zgodilo, da bo prvo izplačilo večje od drugega ali obratno.

Rezervni fond bi pri taki rešitvi ne bil prav nič prizadet, članstvu pa bi bilo sigurno ustreženo. Polovična podpora bi naj se izplačevala članu le na izrecno željo. Ker bi bilo najbrže število članov, ki bi želeli izplačilo polovične podpore, precej veliko, bi bilo treba uvesti prehodno dobo, v kateri bi se vršila izplačila postopoma po mesecih od najstarejših navzdol. Sicer pa je ureditelj izplačevanja zgolj tehnična zadeva.

Ravno tako je možna brez večjih žrtev ustanovitev podpornega sklada za slučaj bolezni, ko nam je denar najbolj potreben. Vsak

član Učit. samopomoči naj plača 50 Din za ta sklad. Plačevanje se vrši lahko tudi v mesečnih obrokih po 10 Din. Pri 2500 članih bi dosegel fond 125.000 Din. S tem denarjem se da najpotrebnejšim že pomagati. Iz sklada bi prejel član Učit. samopomoči v primeru težke bolezni in resnične stiske brezobrestno posojilo, ki bi ga vračal v mesečnih obrokih. Poleg posojila bi se zavezal tudi le efektivne upravne in poštne stroške. Za posojilo bi ne potreboval nikakih porokov, marveč bi zastavil podpornemu skladu za poročilo le višini posojila odgovarjajoči del posmrtnine in podpisal izjavo, da pristaja na zasedbo plače, ako bi posojila prostovoljno ne vračal. Seveda bi mogel dobiti posojilo le do gotove vsote. S karentno dobo, ki naj velja za dosego pravice do posmrtnine, naj se določi obenem tudi pravica do podpore iz tega fonda.

Podporni sklad moremo ustanoviti le v okviru Učit. samopomoči. Vsak drug način bi pomenjal lovljenje vetra. Opreti se moramo na nekaj, kar že imamo. Mlajši člani upravičeno pričakujemo pri rešitvi tega vprašanja opore od starejših tovarišev. Oni so Samopomoč ustanovili, naša naloga pa bodi, da jo izpopolnimo. Po namenu, ki ga ima danes, ne nosi upravičeno svojega imena. Samopomoč nam ni v resnično pomoč. Dokler nam ne more nuditi vsega, kar bi radi, izvršimo vsaj to, kar je mogoče.

Treba bo izvesti še eno izpremembo v pravilih Učit. samopomoči. Obveljati mora načelo: Enake dolžnosti, enake pravice. § 4. določa, da postanejo člani zadrugne lahko učitelji, profesorji, njihove žene in vdove ter učiteljice. Dočim pristopijo v zadrugo lahko ne učiteljice — žene učiteljev in profesorjev, je zabranjen pristop neučiteljem — soprogo učiteljev. Za to dvojno mero ni utemeljitve.

Vprašanje reorganizacije Učit. samopomoči je trenutno brez dvoma eno najaktualnejših stanovskih gospodarskih zadev in naša dolžnost je, da ga rešimo in prilagodimo to ustanovo duhu časa in potrebam ter željam članstva. Razvijala in procvitala bo Samopomoč le tedaj, ako bo vršila ono nalogo, ki jo učiteljstvo od nje upravičeno pričakuje.

Metod Kumelj.

Splošne vesti

Vabilo

na zbor predsednikov sreskih učiteljskih društev J. U. U. sekcije za dravsko banovino ter upravnega in nadzornega odbora sekcije, ki bo

13. maja 1933.

v dvorani Okrožnega urada za zav. delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Začetek ob 10. uri.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika sekcije.
2. Tajniško poročilo.
3. Proračun za poslovno leto 1933/34.
4. Banovinska in glavna skupščina.
5. Slučajnosti.

Opomba: Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Jugoslovensko učiteljsko združenje

sekcija za dravsko banovino

v Ljubljani, 25. aprila 1933.

Ivan Dimnik, s. r.
predsednik.

Jos. Kobal, s. r.
tajnik.

Spomenu Miroslava Pučelika

V Framu, dne 3. marca 1933.

»Veruj mi, da mi je žal, ker se ne morem udeleževati naših sestankov v Mariboru. Moral bi v Mariboru prenočiti, kar pa mi ne sodi. Pač pa bo lažje v prihodnjih mesecih, ko bo dan daljši in imam le ugodnejšo zvezo s Framom. Srečen sem v toliko, ker sem precej zaposlen, vrhu tega pa še blagajnik pri treh društvih.

Zdrav sem in se naadam, da tudi Ti in Tvoji. Sicer pa se bova zopet kje srečala. Pusta smo slavili po framsko in prav fletno. Tudi Studenčani so nam neko veselico dvigali nad običajni status. — Za sedaj se veselim

pomladi in suhih cest in stezic. Do sedaj smo prileteli i v ledovje zakovani in v blato poviti, skratka: jazbeci v brlogu. Edino cviljenje svinj pod nožem tukajšnjih špeharjev nam ni molče trobentalo: memento mori. Naspali pa smo se Framčani. Za pol leta imamo »Vorschuss« in pa še špeha.

Torej do videnja!

Tvoj

Pučelik.

Tako-le mi je pisal točno 14 dni pred svojo nenadno smrtjo, ko sem ga vabil, da poseže iz Frama redne mesečne sestanke upokojenega učiteljstva v Mariboru. Vedro, malce hudomušno, a vendar ljubeznivo. Tak je pač bil pokojni Pučelik v svojem bitju in žitju.

Tovariš Pučelik je bil prav markantna osebnost ne samo našega stanovskega, ampak tudi splošno javnega življenja v Mariboru. Vse ga je poznalo, vse spoštovalo in cenilo kot značajnega moža, izvrstnega šolnika in tovariša, ljubeznivega prijatelja in zelo prijetnega družabnika. Kdor je prišel z njim v stike, si ga je na mah osvojil s svojo ljubeznivostjo in domačnostjo. In tih je bilo silno mnogo izmed vseh stanov od preprostega vinčarja in delavca pa tja do visoke denarne in duševne aristokracije. Kljub svoji vsestranski olikosti in veliki načitanosti je bil obenem preprosto domač in prijeten, da ga je nehoti vzbujal vsak, kdor ga je spoznal. Zaradi taktosti in svoje širokogrudnosti ni imel niti med narodnimi nasprotniki odkritih osebnih sovražnikov, dasi so bila v tem oziru jako vroča tla v Mariboru in njegovi neposredni okolici v predvojni in medvojni dobi.

Krčevina pri Mariboru je bila že v predvojni dobi znana kot najlepše službeno mesto v bližini Maribora. Prav tako je bila pa znana tudi kot silno težko mesto zaradi narodnost-

vanje znaša Din 600.—. Natančnejša navodila daje Obl. odb. Pomladka v Zagrebu.

— Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani, izvoljen na zadnji skupščini v Novem mestu, se je konstituiral sledeče: predsednik g. dr. Pirkmajer Otmar, pomočnik bana; podpredsednika: gosp. brigadni general Popović Dragomir, komandant mesta in gosp. Stupica Fran, veletrgovca; tajnika: gosp. dr. Jeglič Zeljko, svetnik, in gosp. Marjanović Humbert, tajnik učiteljske šole; ekonom: gospod Brilli Janko, tehnični uradnik; blagajnika: gosp. dr. Slokar Ivan, generalni direktor Z. G. B. in gosp. dr. Pirjevec Karlo, direktor trg. akademije. Upravni odbor šteje skupno 34 članov, nadzorni pa 7 članov. V svrhu uspešnejšega dela je odbor razdeljen na več sekcij, v katere je potegniti tudi nekaj oseb izven odbora. Sekciji podmladka Jadranske straže načeljuje gosp. Mazi Josip, načelnik prosv. odd. banske uprave. Člani sekcije so gg.: dr. Orel Ivan, direktor v pokoju, Janko Lokar, gimnazijski direktor, predsednik ljubljanske sekcije JUU Dimnik Ivan in podpredsednik ga. Mira Engelmanova, tajnik Učiteljske šole Marjanović in referent prosv. oddelka Josip Ribičič. Gospodarski odsek bo vodil gosp. dr. Černe Ivan, lastnik gospodarske pisarne, člani gg. dr. Pless Ivan, tajnik ZTOI in Brilli. Propagandni odsek: načelnik gosp. Gradnik Alojzij, podpredsednik višjega deželnega sodišča, člani gg. dr. Böhm Ljudevit, univerzitetni profesor in dr. Čermelj Lavo, profesor. Prireditveni odsek je v izkušnih rokah g. Stupice, pomagala mu bosta polkovnik g. Tartaglia Kvintilijan, komandant žandarmerije, in gosp. Znidarčič Josip, sreski načelnik. Eksekutivno tvori ožji odbor z načelniki sekcij. Naj bi bilo delo sekcij in vsega odbora plodonosno do najvišjih mer v delu za naš Jadrani! — Čuvajmo naše morje!

— O nepravilno zadržani stanarini. Odbor treh sekcij so energično zahtevali od izvršnega odbora, da se zavzame za povrnitev učiteljstvu nepravilno odtegnjene stanarine. Izvršni odbor je posvetil temu vprašanju največjo pažnjo. Dasiiravno je na njegovo intervencijo izdalo ministrstvo financ odlok, da se vsa stanarina vrne, vendar prejema izvršni odbor še nadalje zahteve za nadaljnjo pospeševanje rešitve tega vprašanja, ker nekaterim učiteljem še ni bila vrnjena omenjena stanarina. Po vsem prizadevanju za rešitev tega vprašanja in po dobljenih informacijah daje izvršni odbor nastopno pojasnilo: Izdani odlok o povrnitvi stanarine je načelnega značaja in se mora samo še administrativnim putem izvršiti. Prejem te stanarine pa je vezan na osebno pravico vsakega posameznika v odnošaju napram državi. Zaradi tega se morejo izvršiti tudi pogreške in so mnogi zahtevali povrnitev stanarine potom spisov, predloženih od strani nadzornikov ali finančnih direktij. Pravilni postopek pa je ta: vsak posameznik se obrne s prošnjo na nadzornika za znesek, ki ga ima prejeti. Ta prošnja se dostavi prosvetnemu oddelku banske uprave, ki prizna proslu pravico do tega zneska. To rešenje se dostavi pristojni finančni direktiji, da priloži tudi ona poročilo, kako in koliko, ter na katero partijo državnih izdatkov je vključeno. Direktija pošlje ta predmet finančnemu ministru, ki izda odlok za izplačilo in izda tudi nalog, da se znesek proslu izplača. — Pravico do povrnitve stanarine imajo: 1. Vsi učitelji pripravniki za čas od 1. aprila 1931. do oktobra istega leta, ko je bila uredba objavljena. 2. Vsi ostali učitelji, ki jim je bila stanarina odtirana po 1. aprilu 1932., ko jim je bila s finančnim zakonom vrnjena pravica do stanarine. — Učitelji, ki so premeščeni, morejo vložiti svoje prošnje tam, kjer jim je bila stanarina ustavljena. V prošnji mora navesti svoje sedanje službeno mesto, kamor naj se mu nakaže izplačilo. — Za izdajanje odloka o izplačilu ne ovira dejstvo, da je že minil 1. april tega leta, ko je stopil v veljavo novi proračun, kajti finan. ministrstvo izda-

ZEMLJEPIS IN ZGODOVINA

za III. in IV. razred osnovnih šol

od J. Polaka

stane samo 9 Din, odnosno 10 Din, a vam zelo olajša pouk, ker vam ni treba snovi narekovati, si otroci s tem ne kvariyo pisave in ne pravopisa ter pridobite na času. Naročite takoj vse štiri knjižice za 38 Din, odnosno one, ki jih potrebujete za sebe ali učence

v knjigarni

Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri podružnici v Mariboru

ja svoje odloke ne oziraje se na to. — Pravico do povrnitve stanarine imajo tudi učitelji in učiteljice, ki jim je bil odtirgan znesek po očitni naravnega stanovanja, ki so ga uživali, kakor tudi oni, ki jim je bila ustavljena stanarina v znesku denarne stanarine, ki so jo prejeli od občine, odnosno bi jo morali od nje prejemati. — Ker se ima to vprašanje rešiti po večini na sedežih banskih uprav, prosijo izvršni odbor svoje člane, da se obračajo za pospešitev svojih prošelj najprej na banovinske sekcije. Sekcijske odbore pa naproša izvršni odbor, da skušajo doseči, da se te prošnje na zahtevo posameznih članov čim prej odpravljajo na banske uprave in finančne direkcije.

Na Aleksandrovo tu pred teboj
tujec, v Ljubljano prišedši, obstoj!
V »Daj-Dam« daljno olajšaj si cesto,
vrnil boš semkaj se često!

— Koncert mešanega zbora P. R. K. dr. učiteljske šole v Ljubljani. Mešani pevski zbor dr. učiteljske šole v Ljubljani bo priredil v ponedeljek 1. maja ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Uniona« koncert. Več ko 100 članski mešani zbor se za nastop, ki bo pod okriljem P. R. K., že vse leto najskrbneje pripravljali. Bo to prvi samostojni koncert naših bodočih tovarišev in tovarišev. Zbor je ves čas, odkar ga vodi priljubljeni g. prof. Repovš, zelo aktiven in je nastopal na raznih akademijah in proslavah v Delavski zbornici, dalje v Unionski dvorani za Svetosavsko proslavo in že tudi zunaj Ljubljane, v Novem mestu. To pot so na sporedu pesmi naših najboljših komponistov, E. Adamiča, F. Ferjančiča, Deva, V. Vodopivca, Iv. Ocvirka, St. Mokranjca. Pel bo mešani, moški in ženski zbor. Prepričani smo, da bo spored ustrežal tudi razvajenim poslušalcem. Vstopnina je nizka, da je omogočen poset koncerta čim širšim plastem. Vabimo vse učiteljstvo osnovnih in meščanskih šol, da se koncerta po možnosti udeležijo in ga priporoča že dovolj zreli učenkam in učencem ter tako prizna delo in trud našim mladim. — Poleg pevskih točk bo zaigral tudi solski orkester pod vodstvom prof. Radovana Prosenca Ipavčevca »Serenado« in »Elegijo« Čajkovskega. Vstopnice so v prodaji v Matični knjigarni.

Maturiral je l. 1891. ter nastopil točno na svoj rojstni dan prvo službo v Framu. Po osmih letih pa je bil premeščen v Krčevino, kjer je služboval do svoje upokojitve l. 1926. Po nekaj letih se je stalno naselil v Framu pri svojem sinu ter mu pomagal voditi precej razsežno podjetje. Obenem pa se je agilno udeleževal pri Čitalnici, Sokolu in Zadržni klatsrni.

Lansko leto je bil ob priliki mariborskega učiteljskega dneva odlikovan. Kdo bi si takrat mislil, da govori še čvrsti in krepki Pučelik, ko je proslavljali Nerata, obenem tudi svojo — labudnico. Od kapi zadet se je zrušil 17. marca. Pokopali pa smo ga na Jožefovo ob velikanski udeležbi tovarišev, znancev in prijateljev. Njegov naravnost veličastni pogreb je pokazal, kakšno spoštovanje in ljubezen si lahko pridobi učitelj, če je v šoli in izven nje cel mož.

Slava vrlomu tovarišu!

—ski.

† Tone Kregar

Njega, tovariša, ki je videl komaj 35 pomladi, ni več, moral je pod zemljo.

Prehodil je le polovico življenjske poti, pa je zaužil pelina, okusil bridkosti za dva.

Vsako veselje mu je bilo omejeno. Ni mu bila usojena iskrica upanja, ki bi se ne bila spremenila še v temnejšo noč.

Zibelka mu je tekla pri Kregarjevih na Medvedovem selu.

Trdna je bila ta kmetija in oče Jože Kregar jo je upravljal umno in neumorno. Kakor vsi naši dobri kmetje je bil na videz grčav in osoren, a v resnici zlata duša. Vzgodeno je županoval občini, skrbel za šolo ter bil vedno odločen za govornik napredka in učiteljstva.